

Art de Cultures del Món II. L'Índia i la Xina

Codi: 104559

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500239 Història de l'Art	OT	3	0
2500239 Història de l'Art	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Francesc Josep de Rueda Roige

Correu electrònic: FrancescJosep.DeRueda@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Nuria Ribas Valls

Prerequisits

Es recomana tenir comprensió lectora en diverses llengües modernes, a part del català i l'espanyol.

Objectius

- Adquirir una certa familiaritat amb l'art asiàtic.
- Assolir un bagatge general de les manifestacions artístiques índies i xineses.
- Conèixer els recursos bibliogràfics propis de la disciplina per tal de poder aprofundir en aspectes específics de l'art asiàtic.
- Dominar la terminologia historicoartística adequada.

Competències

Història de l'Art

- Analitzar amb esperit crític, a partir dels coneixements adquirits, l'obra d'art en les seves diferents facetes: valors formals, significat iconogràfic, tècniques i procediments artístics, procés d'elaboració i mecanismes de recepció.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural

- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer l'evolució de la imatge artística des de l'antiguitat fins a la cultura visual contemporània.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar una imatge artística i situar-la en el seu context cultural.
2. Aplicar els coneixements iconogràfics a la lectura de la imatge artística
3. Definir i explicar amb precisió un objecte artístic amb el llenguatge propi de la crítica d'art.
4. Examinar una imatge artística i distingir-ne els valors formals, iconogràfics i simbòlics.
5. Relacionar una imatge artística amb altres fenòmens culturals de la seva època.
6. Saber exposar amb eficàcia els coneixements, oralment i per escrit.
7. Treballar en equip, respectant les opinions alienes i dissenyant estratègies de col·laboració.

Continguts

1. Introducció. Etnocentrisme, colonialisme i tòpics. Factors geogràfics i culturals condicionants. El concepte d'orientalisme.
2. Índia antiga. Introducció. Cultures antigues: La civilització de la vall de l'Indus. Mohenjo - Daro, Harappā, Lothal. Arquitectura, escultura i glíptica.
3. Índia buddhista. Origen del buddhisme. Dinastia Maurya. Monuments buddhistes primerencs: stambhes i stūpes. Complexos de Sāñcī, Bārhut i Amāravatī. Arquitectura excavada: chaityes i vihāres. Conjunts de Bhājā i Kārī.
4. Buddisme Mahāyāna: El colossalisme dels Kuṣāṇa. Conjunt de Bāmiyān. Tipologies de Buddha. Lakṣana, mudrēs i hastes. La figura del bodhisattva. Escoles de Gandhāra, Mathurā i Sārnāth. Principis estètics. Conjunt rupestre d'Ajantā: pintura.
5. Índia hinduista: Les principals divinitats. Conjunts d'Elephanta i Ellorā. Escultura. Evolució del tantrisme. El nagara. Complexos de Khajuraho i Konarak. Els bronzes de la dinastia Cola: Śiva Nataraja. Art dràvida: els cinc Rathas i Mamallapuram.
6. Xina: dinasties Shang i Zhou. Dels orígens neolítics a l'edat de bronze. Cultures antigues i l'observació del ritual. Manifestacions culturals. Món funerari.
7. Xina: dinasties Qin i Han. Qin Shi Huangdi i la unificació de l'imperi. El mausoleu del primer emperador. La dinastia Han i les tombes de Mawangdui. L'adveniment de la ruta de la seda.
8. Xina: dinastia Tang. Art cortesà a Chang'an i Luoyang. Sofisticació i cosmopolitisme de la dinastia. Importància de les influències estrangeres i el rol destacat de la dona. Arts decoratives i ceràmica. Eclosió del buddisme: grans conjunts escultòrics.
9. Xina: dinastia Song: Sublimació dels principis estètics. Ceràmica i arts del pinzell.

Metodologia

Classes presencials a l'aula:

Sessions teòriques i pràctiques.

Debat sobre algun tema concret.

Eventuals conferències.

Tutories:

Orientació metodològica i bibliogràfica.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Assistència a classes teòriques i pràctiques	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5, 6
Tipus: Supervisades			
Orientació metodològica i bibliogràfica	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5
Tipus: Autònomes			
Estudi i preparació de les proves escrites	80	3,2	1, 2, 3, 4, 5
Lectures	12	0,48	1, 2, 3, 4, 5

Avaluació

Evidència 1:

Prova escrita de la primera part del temari (temes 1-5) (3 punts, 30% de la qualificació final).

Evidència 2:

Prova escrita de la segona part del temari (temes 6-9) (3 punts, 30% de la qualificació final).

Evidència 3:

Activitat individual on l'estudiant haurà de desenvolupar un tema vist durant les sessions teòriques (2,5 punts, 25% de la qualificació final).

Evidència 4:

Lliurament d'un assaig crític d'unes 5 pàgines en referència a les lectures concretades pel professorat (1,5 punts, 15% de la qualificació final).

Informació important:

La nota final és el resultat de la suma de les qualificacions obtingudes a totes quatre evidències.

Si l'estudiant només s'ha presentat a alguns dels exercicis obligatoris (evidències 1, 2, 3 i 4) i els ha superat, obtindrà un "no avaluable" quan la suma global no arribi a l'aprobat o a una qualificació superior. En cas

contrari, li constarà la nota que hagi tret. En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

Només té dret a una recuperació - a la data fixada per la Gestió Acadèmica de la Facultat - l'alumnat suspès que s'hagi presentat a totes les evidències obligatòries (1, 2, 3 i 4). El contingut d'aquesta recuperació serà explicat a començaments de curs per part del professorat. La nota màxima a aconseguir a la reavaluació és 5.

El plagi total o parcial produït en algun dels exercicis serà automàticament qualificat com a suspens (zero) a la corresponent evidència. El plagi té lloc quan es copia una o més frases de fonts que no s'han identificat pas d'una manera adequada, presentant-les com si fossin originals del propi estudiant (això inclou la còpia de frases o paràgrafs extrets d'Internet sense haver-los modificat i oferir-los com a originals). El plagi és una seriosa ofensa. Els estudiants han d'aprendre a respectar la propietat intel·lectual dels altres, identificant adientment qualsevol font que utilitzin i, a la vegada, ésser responsables de l'originalitat i l'autenticitat dels textos que elaboren.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitat individual	25%	1	0,04	6, 7
Assaig crític	15%	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5
Prova 1	30%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6
Prova 2	30%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6

Bibliografia

Manuais generals

BÉGUIN, Gilles, *L'art bouddhique*, CNRS, París, 2009.

BROWN, Rebecca M.; HUTTON, Deborah S. (eds.), *A Companion to Asian Art and Architecture*, Blackwell Companions to Art History núm. 3, Wiley-Blackwell, Oxford MA, 2011.

CORNU, Philippe, *Dictionnaire encyclopédique du bouddhisme*, Seuil, París, 2001 (edició espanyola a Akal, Tres Cantos -Madrid-, 2004).

FISHER, Robert E., *Buddhist art and Architecture*, World of Art, Thames & Hudson, Londres, 2002.

FLOOD, Gavin, *El hinduismo*, Série Religiones y mitos núm. 279, Akal universitaria, Madrid, 2008 (edició original anglesa: 1996).

LÓPEZ, Donald S., *El Buddhismo. Introducción a su historia y sus enseñanzas*, Kairós, Barcelona, 2009 (edició original anglesa: 2001).

McARTHUR, Meher, *Reading Buddhist Art. An illustrated Guide to Buddhist Signs & Symbols*, Thames & Hudson, Londres, 2004.

SCHUMANN, Hans Wolfgang, *Las imágenes del budismo. Diccionario iconográfico del budismo mahayana y tantrayana*, Abada, Madrid, 2007.

VÉLEZ DE CEA, Abraham, *El Buddhismo*, Biblioteca de las Religiones, 12, Ediciones del Orto, Madrid, 2000.

WOOD, Frances, *The Silk Road. Two Thousand Years in the Heart of Asia*, British Library, Glasgow, 2005.

Índia

COOMARASWAMY, Ananda Kentish, *La transformación de la naturaleza en arte*, Kairós, Barcelona, 1997.

COOMARASWAMY, Ananda Kentish, *Sobre la doctrina tradicional del arte*, Tradición Unánime, Barcelona, 1983.

DRAGENS, Bruno, *Le temple indien miroir du monde*, Les belles lettres, col. Realia, París, 2009.

FERNÁNDEZ DEL CAMPO, Eva, *Las pinturas de Ajanta. Teatro de la naturaleza en la India clásica*, Abada, Madrid, 2007.

FERNÁNDEZ DEL CAMPO, Eva, *El arte de India*, Arte en contexto núm. 15, Akal, Madrid, 2013.

FRANZ, Heinrich Gerhard, *La antigua India. Historia y cultura del subcontinente indio*, Plaza & Janés, Barcelona, 1990.

GARCÍA-ORMAECHEA QUERO, Carmen, *El Arte indio*, Historia del arte, núm. 24, Historia 16, Barcelona, 1989.

GARCÍA ORMAECHEA QUERO, Carmen, *Arte y cultura de India. Península del Indostán, Himalaya y Sudeste asiático*, Cultura artística, núm. 14, Ediciones del Serbal, Barcelona, 1998.

HARLE, James C., *Arte y arquitectura en el subcontinente indio*, Manuales Arte Cátedra, Cátedra, Madrid, 1992 (edició original anglesa: 1986).

LOTH, Anne-Marie, *Art de l'Inde. Diversité et spiritualité*, 2 volums, Éditions Chapitre Douze, Brussel·les - París, 2005 (2a. edició revisada i augmentada; edició original: 1994).

MERLO, Vicente, *Simbolismo en el arte hindú. De la experiencia estética a la experiencia mística*, col. Taxila núm. 3, Biblioteca nueva, Madrid, 1999.

MITTER, Partha, *Indian Art*, Oxford History of Art, Oxford University Press, Oxford, 2001.

PARLIER-RENAULT, Édith, *Temples de l'Inde Méridionale (VIe - VIIIe siècles). Lamise en scène des mythes*, Presses de l'Université Paris-Sorbonne, París, 2006.

RAWSON, Philip, *El arte del Tantra*, El mundo del arte, núm. 10, Destino, Barcelona, 1992 (edició original anglesa: 1973).

SCHLEBERGER, Eckard, *Los dioses de la India: forma, expresión y símbolo*, Abada, Madrid, 2004 (traducció de la 2a. edició alemanya, publicada l'any 1997).

SIVARAMAMURTHI, Calambur, *El arte de la India*, Gustavo Gili, Barcelona, 1975.

TAGORE, Abanindranath, *Arte y anatomía hindúes*, Schapire, Buenos Aires, 1965 (edició parcial a José J. de Olañeta, 2008).

ZIMMER, Heinrich, *Filosofías de la India*, Siruela, Madrid, 2001.

Xina

CERVERA, Isabel, *Arte y cultura en China. Conceptos, materiales y términos*, Cultura artística, núm. 12, Ediciones del Serbal, Barcelona, 1997.

CHENG, Anne, *Histoire de la pensée chinoise*, Essais, núm. 488, Seuil, París, 1997 (edició espanyola a Ediciones Bellaterra, Barcelona, 2002).

CHENG, François, *Vacío y plenitud*, Biblioteca de ensayo, núm. 20, Siruela, Madrid, 1991.

CLUNAS, Craig, *Art in China*, Oxford History of Art, Oxford University Press, Oxford, 2009.

ELISSEEFF, Danielle, *Art et archéologie: la Chine du Néolithique à la fin des Cinq Dynasties (960 de notre ère)*, Manuels de l'École du Louvre, École du Louvre, Paris, 2008.

ELISSEEFF, Danielle, *Histoire de l'art : la Chine des Song (960) à la fin de l'Empire (1912)*, Manuels de l'École du Louvre, École du Louvre, Paris, 2010.

FADÓN SALAZAR, Paloma, *Breve historia de la pintura china*, Colección de Estudios artísticos, núm. 2, Comares, Granada, 2006.

JULLIEN, François, *Elogio de lo insípido*, Serie mayor, núm. 6, Biblioteca de ensayo, Siruela, Madrid, 1998.

LI Zehou, *The Chinese Aesthetic tradition*, University of Hawai'i Press, Honolulu, 2010.

LIE Tse, *Tratado del vacío perfecto*, Los pequeños libros de la sabiduría, núm. 91, José J. de Olañeta Editor, Palma de Mallorca, 2003.

MAILLARD, Chantal, *La sabiduría como estética. China: confucianismo, taoísmo y budismo*, Akal, Madrid, 1995.

PIERSON, Stacey, *Chinese Ceramics; a design story*, Victoria & Albert Publishing, Londres, 2009.

POWERS, Martin J.; TSIANG, Katherine R. (eds.), *A Companion to Chinese Art*, Wiley Blackwell Companions to Art History núm. 8, Wiley-Blackwell, Oxford MA, 2016.

RAWSON, Jessica, *The British Museum book of Chinese Art*, El Mundo del Arte, núm. 6, Destino, Barcelona, 1991 (edició original anglesa: 1980).

TREGGAR, Mary, *Arte chino*, El Mundo del Arte, núm. 6, Destino, Barcelona, 1991 (edició original anglesa: 1980).

WU Hung, *The Art of the Yellow Springs. Understanding Chinese Tombs*, Reaktion Books, Londres, 2000.